

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Natalia Capbătut,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Capbătut împotriva lui Ion Capbătut cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2ra-1003/24
nr. PIGD 2-23117693-01-2ra-20082024)*

Stabilirea eronată a cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor. Unificarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție în materia litigiilor de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor.

Judecătoria Bălți, sediul Central, jud. N. Costăș
Curtea de Apel Bălți, jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu

23 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Natalia Capbătut,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 august 2023, Natalia Capbătut a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Capbătut cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, până la 23 noiembrie 2021, s-a aflat în căsătorie cu Ion Capbătut. În timpul căsătoriei, la XXX, s-a născut fiica lor comună, XXX.

3. Reclamanta a mai arătat că, începând cu luna iunie 2021, anterior desfacerii căsătoriei, a încetat conviețuirea cu pârâtul Ion Capbătut, iar, din acel moment, copilul minor rezultat din căsătorie a rămas la întreținerea sa exclusivă. Chiar dacă fiica lor este unicul copil al pârâtului, acesta nu contribuie în niciun mod la întreținerea și educația copilului, deși este încadrat în câmpul muncii în Republica Cehă, unde activează în domeniul construcțiilor și realizează un venit lunar de aproximativ 1 600 EUR.

4. Reclamanta a susținut că fiica are necesități constante legate de îmbrăcăminte, încălțăminte, alimentație sănătoasă, precum și de activități esențiale pentru o dezvoltare armonioasă, inclusiv practicarea sportului. Astfel, fiica frecventează cursuri de dans în cadrul grupului „Tandem”, pentru care se achită o taxă lunară în cuantum de 500 MDL. De asemenea, începând cu data de 01 septembrie, minora intenționează să urmeze cursuri de limba engleză, în cadrul unui program de studiere a limbilor străine.

5. Reclamanta a indicat că suportă în mod exclusiv cheltuielile aferente frecventării grădiniței, precum și costurile lunare pentru chiria apartamentului în care locuiește împreună cu fiica.

6. Reclamanta Natalia Capbătut a solicitat prin cererea de chemare în judecată încasarea de la Ion Capbătut în beneficiul său a pensiei pentru întreținerea fiicei XXX, născută la XXX, în sumă bănească fixă în mărime de

3 500 MDL lunar, începând cu data depunerii prezentei cereri și până la atingerea majoratului de către copil.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din 28 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Capbătut și s-a încasat de la Ion Capbătut în beneficiul lui Nataliei Capbătut pensia pentru întreținerea copilului minor XXX în mărime bănească fixă în sumă de 2 500 MDL lunar, începând cu data de 14 august 2023 și până la atingerea majoratului de către copil. Totodată, s-a încasat de la Ion Capbătut în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 900 MDL. În rest, acțiunea s-a respins (f.d. 27, 32-35 recto-verso).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. La 26 octombrie 2023, Ion Capbătut a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, iar la 12 decembrie 2023 cererea de apel motivată (f.d. 30, 47-48 recto-verso).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Prin decizia din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Ion Capbătut, s-a modificat hotărârea din 28 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, prin micșorarea sumei încasate cu titlu de pensie de întreținere de la Ion Capbătut în beneficiul Nataliei Capbătut de la 2 500 MDL la 1 800 MDL și a sumei încasate cu titlu de taxă de stat de la Ion Capbătut în beneficiul statului de la 900 MDL la 648 MDL (f.d. 97, 98-101 recto-verso).

10. În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că, potrivit informației Biroului Național de Statistică, pentru semestrul I anul 2023, valoarea minimumului de existență pentru un copil în vârstă de 1-6 ani în orașe mari constituie 2 677 MDL.

11. Instanța de apel a considerat exagerată suma de 2 500 MDL lunar încasată de prima instanță cu titlu de pensie pentru întreținere a copilului minor, din motiv că Ion Capbătut nu este angajat în câmpul muncii și este de acord să achite $\frac{1}{2}$ din suma prezentată de Biroul Național de Statistică. În acest sens, instanța de apel a reținut argumentele lui Ion Capbătut, care a declarat că nu neagă

obligăția sa de întreținere a propriului copil, doar că la moment nu dispune de surse financiare care ar acoperi obligația întreținerii a ambilor părinți.

12. Totodată, instanța de apel a calificat ca fiind neprobat argumentul reclamantei, precum că pârâtul ar avea un venit lunar de 1 600 EUR, care-l primește peste hotarele țării.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

13. La 16 august 2024, Natalia Capbătut a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de recurs împotriva deciziei din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și menținerea hotărârii din 28 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, (f.d. 107-109, 111 recto-verso).

ARGUMENTELE RECURSULUI

14. În motivarea recursului, Natalia Capbătut, în esență, a invocat că instanța de apel în mod eronat a micșorat quantumul pensiei de întreținere a copilului minor, or, ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor și trebuie să depună maxim efort pentru a asigura copilului său un nivel de trai decent, care să garanteze respectarea nivelului minimului de existență pentru copil. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice, de interesul superior al copilului, având în vedere că oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă sa un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

15. Recurenta a menționat că, statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil este alta decât cea indicată de Biroul Național de Statistică și întreținerea copilului nu poate fi redusă doar la minimul necesar reglementat de datele statistice, deoarece o asemenea abordare a obligațiilor părintești ar duce la o dezvoltare și întreținere limitată a copilului, atât pe plan material cât și spiritual.

16. Recurenta a reiterat că, din spusele intimatului, acesta lucrează în Republica Cehă și are un venit de 1 600 EUR lunar, respectiv, acesta este apt să asigure copilului minor un trai decent.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

17. Prin scrisoarea din 07 aprilie 2025, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și reprezentantului acestuia copia cererii de recurs, explicându-le dreptul de a depune referință pe marginea criticilor din recurs. Însă, până la data examinării recursului aceștia nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu și-au expus poziția în recurs (f.d. 119).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. 429 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

19. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

20. Art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

21. Art. 442 din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

(2) În recurs nu pot fi administrate noi dovezi, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată. Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se invocă temeinic art. 432 alin. (1) lit. e) sau când Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare, prevederile art. 372 alin. (1) se aplică în mod corespunzător.

(3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.”

22. Art. 444 din Codul de procedură civilă:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 432 alin. (1) lit. b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

23. Art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.”

24. Art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.”

25. Art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

(2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

(5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.”

26. Art. 5 din Codul de procedură civilă:

„(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.”

27. Art. 12 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească soluționează cauzele civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curții Constituționale, al legilor organice și ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale și ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă acestea nu contravin ordinii publice și bunelor moravuri.”

28. Art. 13 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„La judecarea cauzelor civile, instanța judecătorească aplică legislația unui alt stat în conformitate cu legea sau cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.”

29. Art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.”

30. Art. 121 din Codul de procedură civilă:

„Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.”

31. Art. 46 din Codul familiei:

„Drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.”

32. Art. 51 alin. (2) și (3) din Codul familiei:

„(2) Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepția cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului.

(3) Copilul are dreptul la educație din partea părinților, la dezvoltarea capacităților intelectuale, la libertatea gândirii și conștiinței, la apărarea demnității și onoarei.”

33. Art. 53 alin. (1) din Codul familiei:

„Copilului i se garantează apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.”

34. Art. 58 alin. (1) din Codul familiei:

„Părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.”

35. Art. 60 alin. (1), (2) și (3) din Codul familiei:

„Părinții au dreptul și sunt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat.

Părinții poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor și au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

Părinții sunt obligați să asigure frecventarea de către copil a școlii până la sfârșitul anului de învățământ în care acesta atinge vârsta de 16 ani. Instituția de învățământ și forma de instruire sunt alese de către părinți, cu luarea în considerare a opiniei copilului.”

36. Art. 61 alin. (1) și (2) din Codul familiei:

„Drepturile și interesele legitime ale copiilor sunt apărute de către părinții lor.

Părinții sunt reprezentanții legali ai copiilor lor și acționează în numele lor în relațiile cu toate persoanele fizice și juridice, inclusiv în autoritățile administrației publice și instanțele judecătorești, fără a avea nevoie de împuterniciri speciale.”

37. Art. 62 alin. (1) din Codul familiei:

„Drepturile părinților nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinții nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului.”

38. Art. 74 din Codul familiei:

„(1) Părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

(2) Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă.

(3) Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.”

39. Art. 75 alin. (1) și (2) din Codul familiei:

„(1) Pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de $\frac{1}{4}$ – pentru un copil, $\frac{1}{3}$ – pentru 2 copii și $\frac{1}{2}$ – pentru 3 și mai mulți copii.

(2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.”

40. Art. 76 din Codul familiei:

„(1) În cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75.

(2) Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.”

41. Art. 97 din Codul familiei:

„În lipsa unui acord referitor la întreținere, membrii familiei menționați la art. 74-91 pot porni în instanța judecătorească o acțiune privind încasarea pensiei respective, chiar și în cazul când aceasta se plătește benevol.”

42. Art. 3 din Convenția cu privire la drepturile copilului adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la New York la 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993:

„1. În toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

2. Statele părți se angajează să asigure copilului protecția și îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el, și vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare.”

43. Art. 18 din Convenție:

„1. Statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

2. Pentru garantarea și promovarea drepturilor enunțate în prezenta Convenție, statele părți vor acorda ajutor corespunzător părinților și reprezentanților legali ai copilului în exercitarea răspunderii care le revine de a crește copilul și vor asigura crearea instituțiilor, lăcașelor și serviciilor însărcinate să vegheze la bunăstarea copiilor.

3. Statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura copiii, ai căror părinți muncesc, dreptul de a beneficia de serviciile și instituțiile de îngrijire a copiilor pentru care ei îndeplinesc condițiile cerute.”

44. Art. 27 din Convenție:

„(1) Statele părți recunosc dreptul oricărui copil de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

(2) Părinților și oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare în vederea dezvoltării copilului.”

45. Art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, în vigoare până la data de 21 decembrie 2023:

„Ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.”

46. Art. 3 din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, în vigoare din 21 decembrie 2023:

„Interesul superior al copilului– asigurarea unor condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului, ținând cont de particularitățile individuale ale personalității lui și de situația concretă în care acesta se află.”

47. Art. 11 alin. (1) și (2) din Legea nr. 370/2023:

„Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

Părinților sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiții de viață pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

48. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit extrasului din poșta electronică Zimbra cu adresa „roxana.iacubovscaia@justice.md”, copia deciziei motivate din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost notificată în mod electronic recurentei în data de 20 iunie 2024 (f.d. 104 verso). Astfel, în speță, calea de atac în ordine de recurs se consideră a fi demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 16 august 2024 (f.d. 111).

49. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, Natalia Capbătut și Ion Capbătut s-au aflat în relații de căsătorie care a fost desfăcută la 23 noiembrie 2021, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, fapt confirmat prin certificatul de divorț nr. D-IV 0753531 (f.d. 5).

50. Din căsătorie părțile au un copil minor, XXX, născută la XXX, (f.d. 6). Acest fapt este confirmat prin copia de pe certificatul de naștere a copilului minor XXX, în care la rubrica „tata” este inclus pârâtul Ion Capbătut. Circumstanța dată denotă că, ultimul și-a exprimat acordul de a fi înregistrat ca tată al copilului și, drept consecință, și-a asumat toate drepturile și obligațiile de părinte.

51. Potrivit declarațiilor reclamantei, care nu au fost combătute de pârâtul Ion Capbătut, după divorț, copilul lor comun a rămas în grija și la întreținerea mamei. Totodată, invocând că, tatăl copilului nu participă la educarea și întreținerea lui, reclamanta pretinde încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, în sumă bănească fixă de 3 500 MDL lunar, începând cu data depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului de către copil.

52. Completul de judecată special învederează că, în susținerea acțiunii și pretențiilor sale, reclamanta a prezentat contractul de locațiune din 20 ianuarie 2021, conform căruia Natalia Capbătut închiriază apartamentul nr. 57 din str. Bulgară, 82, mun. Bălți, cuantumul chiriei fiind stabilit în mărime de 2 500 MDL lunar (f.d. 23-25).

53. La fel, reclamanta a anexat caracteristica eliberată de conducătorul studioului de dans „Крылья”, Elena Tcaci, care atestă faptul că XXX frecventează studioul de dans, iar mama ei, Natalia Capbătut, este un părinte responsabil, care asigură copilul cu tot necesarul pentru dans, achită la timp abonamentul lunar, se

implică activ în viața copilului. Totodată, conducătorul studioului de dans a remarcat că nu-l cunoaște pe tatăl copilului (f.d. 17).

54. Aderent, potrivit caracteristicii eliberate de antrenorul școlii de dans „Tandem”, XXX Cerednicenco, copilul XXX frecventează școala de dans „Tandem” (SRL „Dance For You”), iar mama elevei, Natalia Capbătut, este un părinte responsabil, orele de dans sunt achitate la timp, copilul are toate cele necesare pentru antrenament. Eleva participă la competiții și concerte care au loc pe tot parcursul anului. Natalia Capbătut este mama care se implică activ în viața copilului, tata nu a fost niciodată și nu-l cunoaște (f.d. 18).

55. La caz, instanța de recurs învederează că, la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială și familială a părinților și de alte circumstanțe importante, printre care informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimumului de existență pentru un copil.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, urmează a fi aplicate dispozițiile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) din Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

57. Obligația este solidară, continuă și imperativă, nu depinde de voința părinților și trebuie corelată cu interesul superior al copilului. Interesul superior al copilului este criteriul primordial în stabilirea cuantumului pensiei. Acesta presupune menținerea nivelului de trai de dinaintea separării părinților (sau cât mai apropiat), continuitatea dezvoltării educaționale și psiho-sociale și acoperirea nevoilor curente. Dacă copilul locuiește exclusiv cu mama, aceasta suportă deja direct o parte din cheltuieli (locuință, alimentație, îmbrăcăminte), ceea ce justifică o pensie mai consistentă din partea tatălui.

58. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că, în referința din 25 septembrie 2023 depusă pe marginea cererii de chemare în judecată (f.d. 14), Ion Capbătut a recunoscut parțial acțiunea formulată de reclamanta Natalia Capbătut, indicând că nu are venit regulat și permanent, lucrează ocazional, astfel este de acord să achite lunar pensia de întreținere a copilului minor în mărime de $\frac{1}{2}$ din minimumul de existență actuală total pe țară stabilit de Biroul Național de Statistică, ce constituie $\frac{1}{2}$ din suma de 2 411,70 MDL. Iar, prin cererea de apel, Ion Capbătut a indicat că este de acord să achite

pensia de întreținere a copilului minor în mărime fixă de 1 000 MDL lunar (f.d. 30).

59. Potrivit informației publice ale Biroului Național de Statistică, valoarea pentru semestrul I anul 2023 (momentul depunerii cererii de chemare în judecată), minimului de existență pentru un copil în vârstă de 1-6 ani, în orașe mari din care face parte și mun. Bălți, a constituit 2 677 MDL (f.d.16) [https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala_04%20NIV_NIV050/NIV050090.px/table/tableViewLayout2/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774].

60. În contextul celor menționate, Completul de judecată consideră că instanța de apel nejustificat a ajuns la concluzia că, în condițiile speței, cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor în sumă de 2 500 MDL lunar este excesiv și urmează a fi micșorat cu 700 MDL, până la suma de 1 800 MDL lunar.

61. Or, în orice cauză ce implică drepturile minorilor, principiu de referință este cel al interesului superior al copilului, care primează asupra oricăror interese de ordin patrimonial ale părinților.

62. În consecință, pensia stabilită trebuie să corespundă cu nevoile reale ale copilului; să fie respectat principiul echității și egalității în obligații parentale, inclusiv de întreținere a copilului; să fie raportată la capacitatea contributivă a pârâtului, prezumat apt de muncă; precum și să fie proporțională cu scopul urmărit: asigurarea unui nivel decent de trai pentru minor.

63. În condițiile speței, se atestă că, minorul se află într-o perioadă de dezvoltare activă, frecventează instituția de învățământ, fiind implicat și în activități extracurriculare (cursuri opționale, sport, alte activități de dezvoltare personală). În acest context, costurile necesare întreținerii lunare, incluzând alimentația, îmbrăcămintea, încălțăminte, rechizitele, produsele de igienă, serviciile medicale neacoperite de stat și alte necesități cotidiene, depășesc suma de 5 000 MDL lunar, conform estimărilor realiste și rezonabile prezentate de reclamantă, mama copilului.

64. Cu privire la cuantumul sumei de 2 500 MDL, instanța apreciază că aceasta este justificată, echitabilă și proporțională cu nevoile copilului și capacitățile părintelui obligat la plata acestei sume. Or, din ansamblul probelor, inclusiv declarațiile părților și actele depuse, rezultă cert că minorul este în întreținerea exclusivă a mamei, care suportă în mod direct cheltuielile legate de asigurarea unui loc de trai (abitajie), hrană, îmbrăcăminte, educație, transport și sănătate (f.d. 75-84).

65. La capitolul dat, instanța de recurs notează că, situația locativă a mamei și a copilului presupune un efort lunar suplimentar prin plata chiriei. Copilul frecventează o instituție de învățământ, două instituții private de dans, precum și a avut nevoie de intervenție logopedică și psihologică, ceea ce implică costuri suplimentare recurente (rechizite, haine, atribute pentru antrenamente și competiții, cheltuieli pentru instituția de învățământ și cele extracurriculare, etc.), (f.d. 58, 59, 60-69). Toate aceste cheltuieli sunt suportate în exclusivitate de mama copilului, reclamanta din speță.

66. Pârâtul, la rândul său, nu a dovedit că se află în imposibilitate obiectivă de a achita pensia de întreținere a copilului său minor într-un quantum mai mare decât 1 000 MDL (recunoscuți de el și pentru care este de acord să-i achite benevol) și nu a prezentat dovezi relevante privind incapacitatea sa de muncă sau că ar avea venituri sub pragul minim de subzistență sau alte obligații legale de întreținere.

67. Conform art. 3 din Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului, precum și în lumina jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, în materia obligației de întreținere prioritară este respectarea interesului superior al copilului, care prevalează asupra dificultăților sau nevoilor financiare ale părintelui obligat la pensie alimentară.

68. În acest sens, instanța de recurs subliniază că, analiza cumulativă a probatoriului administrat și a circumstanțelor personale și familiale ale părților arată că încasarea pensiei de întreținere în quantum de 2 500 MDL este justificată, rezonabilă și proporțională atât cu nevoile reale ale copilului minor, fiind axată pe asigurarea unui trai decent copilului minor, care să-i permită dezvoltarea armonioasă din punct de vedere fizic, emoțional și educațional.

69. Deopotrivă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că pensia alimentară în quantum de 2 500 MDL este corelată și cu capacitatea contributivă a pârâtului Ion Capbătut, chiar și în condițiile unui venit neregulat. Iar, simpla invocare a lipsei unui venit permanent nu exonerează părintele de obligația legală de a contribui efectiv la întreținerea copilului său.

70. Din acest considerent, instanța de recurs consideră că nu poate accepta poziția lui Ion Capbătut care a declarat că este de acord la plata pensiei de întreținere în sumă de 1 000 MDL, or, lipsa unui venit permanent nu poate prevala asupra evaluării obiective a interesului superior al copilului, fundamentat pe criterii socio-economice concrete și standarde statistice oficiale privind minimul de existență. Cu atât mai mult că, Ion Capbătut nu a făcut dovada că ar fi în

imposibilitate de a presta munci suplimentare, sezoniere sau în regim de timp parțial, în vederea susținerii propriei contribuții parentale.

71. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, referințele făcute de ambele instanțe la minimumul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică sunt pertinente, însă acest minim reprezintă valoarea de subzistență, adică strictul necesar pentru satisfacerea nevoilor fiziologice și sociale minime, dar nu reflectă întregul spectru de cheltuieli reale suportate pentru creșterea unui copil activ, aflat în proces educațional și participând la activități extracurriculare. În condițiile speței, copilul minor frecventează instituțiile de învățământ și două instituții private de dans, „Крылья” și „Tandem”, participând la antrenamente, concursuri și spectacole pe tot parcursul anului și, nu în ultimul rând, a avut nevoie de intervenție logopedică și psihologică. Iar acest fapt implică un efort financiar constant din partea mamei, care achită chiria pentru spațiul locativ, abonamentele pentru studii și pentru instituțiile private extrașcolare, echipamentele pentru dans, cheltuielile de transport, asigură copilul cu îmbrăcăminte necesară, inclusiv pentru practicarea dansurilor, pentru serviciile logopedului și a psihologului, etc., iar pârâtul dimpotrivă nu se implică în niciun mod.

72. Din aceste considerente este în afara oricărui dubiu că mama contribuie semnificativ mai mult decât jumătate la întreținerea copilului, iar solicitarea unei contribuții de 2 500 MDL lunar din partea tatălui nu poate fi considerată excesivă, ci o măsură echitabilă și adecvată împărțirii sarcinii parentale, ceea ce este în concordanță cu principiul echității în participarea ambilor părinți la întreținerea copilului. Or, din sensul art. 74 alin. (1) din Codul familiei rezultă clar că părinții sunt obligați în mod egal să participe la întreținerea copilului. Iar jurisprudența Curții Supreme de Justiție reflectă constant faptul că absența părintelui din viața copilului nu îl exonerează de obligația financiară proporțională cu nevoile copilului.

73. În susținerea acestor ipoteze, urmează a fi accentuată jurisprudența recentă a Curții Supreme de Justiție în materia litigiilor de acest tip, care s-a consolidat prin hotărârile nr. 2ra-1024/24, nr. 2ra-1379/24, nr. 2ra-247/23, nr. 2ra-455/24, 2ra-305/24 și 2ra-612/24 și care reflectă o interpretare distinctă decât soluția pronunțată de Cutea de Apel Bălți în prezenta speță. Astfel, instanța de recurs, prin aceste hotărâri, a continuat să dezvolte o linie jurisprudențială constantă, subliniind importanța unei interpretări uniforme și coerente a legislației aplicabile.

74. În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță corect și legal a stabilit suma de 2 500 MDL lunar cu titlu de pensie de întreținere, având în vedere necesitățile concrete ale copilului minor, posibilitățile reale ale pârâtului, principiul egalității părinților în obligația de întreținere, interesul superior al copilului și necesitatea garantării unui venit constant copilului. Această soluție reflectă o balanță justă între drepturile copilului și capacitatea contribuabilă a părintelui.

75. În lumina raționamentelor abordate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel a dat o interpretare și apreciere eronată circumstanțelor cauzei, iar, în consecință, neîntemeiat a conchis că hotărârea primei instanțe este greșită și urmează a fi casată. Din acest motiv se impune necesitatea menținerii hotărârii primei instanțe.

76. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, în cadrul judecării cauzei civile, participanților la proces le-au fost create condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 § 1 CEDO.

77. Totodată, instanța de recurs a punctat doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze, ceea ce este admisibil prin prisma jurisprudenței CtEDO (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, § 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, § 84).

78. Din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, bazată pe interpretarea și aplicarea eronată a normelor legii materiale, dar și aprecierea arbitrară a circumstanțelor de fapt ale speței, iar prima instanță a judecat multiaspectual cauza și a dat o apreciere corectă raporturilor juridice, prin prisma unei interpretări corecte a legii materiale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului depus de Natalia Capbătut, casării integrale a deciziei din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți și menținerii hotărârii din 28 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

79. În conformitate cu art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. e), alin. (3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de Natalia Capbătut.

Casează integral decizia din 28 martie 2024 a Curții de Apel Bălți și menține hotărârea din 28 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Capbătut împotriva lui Ion Capbătut cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Oxana Parfeni